

L'oposició al Midcat sobre el terreny: un torcebraç des d'Hostalric al gasoducte europeu

La plataforma que va combatre el gasoducte fins al 2019 es reactiva per impedir la represa d'un projecte que denuncia que trinxa el territori i que "no és viable" a nivell climàtic

El portaveu de la Plataforma Resposta Midcat, Raúl Domínguez, davant del gasoducte Midcat a Hostalric | Sara González

El grup de WhatsApp havia quedat "**congelat**" des del gener del 2019. Després de més d'una dècada de mobilitzacions assenyalant la ferida territorial i ambiental que es va acabar executant **entre Martorell i Hostalric**, arribava la notícia que no aniria més enllà. La connexió amb França quedava enterrada perquè la Comissió Europea va concloure que el projecte no seria rendible econòmicament. Poc s'imaginaven aleshores que una **guerra a Ucraïna** acabaria situant de nou el municipi de la comarca de La Selva, de poc més de 4.300 habitants, al mapa estratègic de l'abastiment energètic.

El nom del **gasoducte Midcat** ressuscitava a principis d'any sobre les taules d'emergència del govern alemany, espanyol i, també, del català com a alternativa a l'abastiment de gas rus mentre el francès arrufa el nas i refreda expectatives. Una opció que aquesta setmana ha continuat vigent per boca de la Moncloa i de mandataris europeus. El xat de la **Plataforma Resposta Midcat** fa mesos que bull de nou. "Comencem a aixecar les orelles i a reorganitzar-nos quan veiem que Alemanya suspèn la posada en marxa del Nord Stream 2 i que comencen a sonar campanes sobre la canonada d'Hostalric", explica el **Raúl Domínguez**, portaveu del moviment en peu de guerra contra el gasoducte i el model energètic que denuncien que representa.

El punt de trobada és a l'estació de tren d'Hostalric, des d'on hi ha mitja hora de caminada fins a

un gasoducte que aixeca polseguera al territori que l'acull. S'ha de recórrer la Via Romana que deixa enrere el nucli del poble, arribar fins a la riera d'Arbúcies i vorejar-la durant uns deu minuts per arribar al recinte que allotja el controvertit gasoducte. Just en aquell moment, a quarts de deu d'un dia laborable d'agost, algun *runner* i caminaires, es creuen amb la furgoneta d'un tècnic de manteniment d'**Enagás**, l'empresa espanyola impulsora juntament amb la francesa **Teréga**.

"És una **barbaritat** d'obra", resumeix Domínguez, biòleg de formació, mentre observa l'entramat d'uns tubs que, per ara, no han tingut cap missió. Per construir la canonada entre Martorell i Hostalric es va haver d'obrir, explica, una **franja de 30 metres** i amb almenys **un metre de profunditat**, que és el que mesura el diàmetre del gasoducte. És el mateix procediment que la plataforma entén que s'hauria de seguir ara si es decideix continuar-lo per connectar-lo amb França. El principal problema, assegura, no és quan es travessen camps de cultius, sinó quan s'ha de fer passar per boscos, rius, zones humides o muntanyoses. "L'afectació es dispara de forma impressionant. I si parlem d'**espais amb sensibilitat ambiental** és un desastre", alerta.

"Credibilitat zero" a l'aposta política per l'hidrogen verd

La plataforma -que aplega l'**Associació Naturalistes de Girona**, **IAEDEN-Salvem l'Empordà**, la **Xarxa per la Sobirania Energètica** i l'**Associació per la defensa i Estudi de la Natura** (ADENC), entre d'altres- té assenyalats en vermell els estanys de Sils, la Riera de Santa Coloma, la Sèquia Monar, el Ter, el Fluvià o els Turons de Maçanet. El bosc de Can Deu de Sabadell ja va patir a finals del 2011 les conseqüències d'una obra que va generar contestació al territori i que es va executar en només tres mesos. Ara bé, un dels dubtes de la plataforma és si, en cas de reactivar-se, es recuperaria el mateix projecte o bé canviaria de traçat per arribar fins a França. "És tot molt opac, sabem el que publiquen els mitjans i, de moment, tot és molt teòric i queda en el terreny de les elucubracions", assegura Domínguez, que avança que estan en alerta almenys per poder intervenir en l'opinió pública.

A l'impacte territorial, els opositors al gasoducte hi sumen arguments mediambientals i econòmics per rebutjar la connexió. "Si hem de reduir emissions, seguir invertint en infraestructures que utilitzen **energies fòssils** no té cap sentit. **No és un projecte viable** a nivell climàtic", sosté. Tant el Govern de la Generalitat com el govern espanyol, així com l'alemany, apunten a l'**hidrogen verd** com a alternativa renovable de futur al gas. Domínguez li dona "**credibilitat zero**". Primer, perquè es posa sobre la taula una tecnologia "encara poc coneguda" com a pretext per impulsar més infraestructura gasística. L'hidrogen, assegura, és un gas delicat que pot tenir problemes de fuites i que, a més, és **molt reactiu**, motiu pel qual rovellaria les canonades per dins. "Caldria veure com es combinen dues tecnologies, gas i hidrogen, quan encara estem aprenent sobre l'hidrogen i la infraestructura requereix un tractament específic", argumenta.

[noticiadiari]2/238166[/noticiadiari]

Segon, perquè **enllestir en "vuit o nou mesos"** una obra de 106 kilòmetres fins a França -a partir de la frontera, el país veí s'hauria de fer càrrec de 120 kilòmetres fins a Barbaira i completar la instal·lació per arribar a Alemanya- li sembla inversemblant per molt que així ho assegurés la ministra de Transició Energètica, **Teresa Ribera**. I el tercer element que apunta la plataforma, lligat a tot plegat i l'argument que més destaca el govern francès, que refreda les expectatives sobre el Midcat, és l'**alt cost** de completar el gasoducte. No només pels kilòmetres que encara s'han de construir, sinó també per adaptar tota la part ja construïda a l'hidrogen verd. "S'hauria de tornar a obrir la franja?", deixa caure Domínguez. Si ho haurien de pagar els estats o bé es faria amb fons europeus és un aspecte decisiu per al seu impuls.

El cartell d'Enagás al recinte del gasoducte Midcat Foto: Jordi Purí

Mentre el tècnic d'Enagás feineja pel recinte, el portaveu de la plataforma Resposta Midcat reflexiona, a peu de canonada, sobre les incongruències flagrants de les estratègies energètiques que s'estan posant sobre la taula en aquests moments. "De la dependència de **Rússia**, es passa a la **dependència d'Algèria**, que no té capacitat per subministrar a tot el nord d'Europa i que manté una relació inestable amb l'Estat". "Alemanya canvia Rússia per Qatar". "França ha dit que no li interessa el projecte i hi ha arguments que compartim, però no l'aposta per l'**energia nuclear**".

Unes mobilitzacions que es donen per assegurades

I el canvi de posicionament que més de prop els toca: el del Govern. ERC va combregar amb el combat contra el Midcat fins a l'any 2019. L'alcalde d'Hostalric, el republicà **Nil Papiol**, manté la seva oposició al projecte. "No compleix amb els objectius de transició energètica i de desenvolupament sostenible", va insistir el mes de març en declaracions a **NacióDigital**. En canvi, el president de la Generalitat, **Pere Aragonès**, així com Junts i **Foment del Treball**, sí que estan a favor de ressuscitar una canonada que veuen com a estratègica en el futur mapa d'abastiment energètic d'Europa. La previsió de la plataforma és, un cop constatin si la represa del Midcat passa de les intencions a l'acció, buscar "**complicitats**" d'aquells actors que en el seu dia els van fer costat. "Si canvien d'opinió, sobretot volem saber el per què. Per què abans no i ara sí", diu Domínguez.

La plataforma dona per assegurat que, si es prem el botó per reactivar el gasoducte, les **mobilitzacions** estan assegurades. "A nivell local, segur. Som els que ens menjarem les obres", respon aquest eivissenc veí de Caldes de Malavella. Fa tres anys que participa del moviment i que acumula experiència treballant en la defensa mediambiental del territori. Quan se li pregunta què pensa de la transició ecològica que abanderaren els governs, tant a Catalunya com a Madrid, respon que hi ha "**més paraules que fets**". Les dosis d'optimisme són petites: "S'estan fent passes, però molt lentes".

Perquè quan es tracta de sacsejar consciències i de fer-ho, a més, en plena crisi energètica internacional, no només s'està davant les dificultats d'implementar canvis profunds, sinó de lidiar amb les contradiccions fruit de les urgències. "Amb el que està passant amb el gas, el petroli i les matèries primeres, s'està veient que comença a petar tot. Estem en un moment de **transició** que caldrà veure cap a on va", diu des d'Hostalric, el municipi que, d'un plomall, torna a estar en el **mapa gasístic** dels mandataris europeus amb la tardor com a moment clau per al seu destí.